

SUPLIMENT LA „ROMANULU” DIN 6 DECEMBRE 1867.

DOMNUL REDACTORE AL DIARULUI ROMANULU.

Domnule Redactore,

Alăturatul articol din parte-mi, vă rog bine voii a-l da loc în colonele stimabilului D-vostă diariu ce redigeați.

Primiți, vă rog, încredințarea prea distinsei mele considerațiuni. **Stolnicul Anghelută.**

Scotemă Dămnede la omul viclean, de la bărbatul ne-dreptu mă isbăvește.

Cari gândea nedreptatea în inimă, totă ziua rânduia resboie. — Ascultă ai limba sa ca de șerpe otrava de aspidă sub buzele lor.

PROOROCUL ȘI ÎMPĂRATULU DAVIDU
PSALM 339.

Etă unu om care pentru prima dată a luat pēna în mână d-a scrie în diare, greșalele ce voii face în ortografie și stil; pentru că în cunoscința de cauză mă văd și silu a responde la Diatriba D-lui Nicu Racoviță publicată în Convențimea din 14 Octombrie și la cele înserate în diariul D-vostă din 17 Octombrie de D-nul G. Vărnăv, ambele relative la corespondența mea cu vataculu Ion Macsimu din satul Brodocu, nu e ființa abstractă după cum se califică duple onorabilu Domni, ce în realitate vataculu Preotulu Ștefan Onu, vëndătorulu acelor 25 chile popușoi cu prețu de patru galbeni chila și cu două dimerli plus la 20 pentru uă chilă.

Domnule Redactore, bine ar fi fostu ca D-nul Președinte alu comitetulu din Vaslui pentru ajutorulu celor lipsiți de hrană, agentile principalu alu Guvernulu în calitatea D-sale de prefectu se fi insistat la cumpărarea popușoilor a se măsura și pentru dănsu plusu două la două-șeci pentru uă chilă, bine ar fi fostu și dicitu ca D-lui luându inițiativa se se fi basat pe prețulu curentu din piețe care urma de la șapte pēnă la șapte lei și de ce parale dimerlia de popușoi, siguru pentru un speculantu angro, negreșit că-i da mâna a lăsa prețulu cu care părintele Onu, au vëndut pōte și mai josu pentru uă sumă mare; cu acei 80,000 lei, după cumu spune prea onorabilulu deputatulu D-lu G. Vărnăv, că sa trimesă de la comitetulu centralu din București, se putea cumpăra suma de 656 chile popușoi; adică unu plus de uă dimerlie la chilă după cumu spune prea onorabilulu D-nu Nicu Racoviță, după măsura nouă inventată de speculanți Israeliti, și dacă mai urma unu minusu de nouă lei la chilă din prețulu cumu sa cumpăratu pentru Vaslueni lipsiți; D-nu Nicu Racoviță înțelege aritmetica pentru că și se servă de terminu ei, D-lui singuru trebuie se vadă acumu diferența între 583 chile una merțe și uă dimerlie și între suma citată mai susu; — Este însă altu-ceva, popușoi de la Valea-ră, de la Buhaești și Telejna D-nu Nicu Racoviță, suntu popușoi privilegiați mai alesu cându se cumpără pentru scōtorea țeranilor din fōmete.

D-le Redactore, etă cumu sa urmatu a face cumpărarea păpușoilor D-lui Prefectulu, pentru ca se-și îmbrace cu haina inocenții speculația popușoilor D-sale transportați aicea în Vaslui de la exproprierea sa Valea-ră, a socotit se facă licitație D-lui Nicu Racoviță sa înfățișat amatorulu de a vinde popușoi cu prețu destul de mare 170 lei chila, vëndându acēsta, ețu amu lăsat pēnă la 158 lei chila, cându unulu din membrii comitetulu trăgându-mă la uă parte ma u îndemnatu a mă înlătura de la acea vëndare, cu următoarele cuvinte „ați interese

„multe și cu proprietățile D-sale și cu acele orânduite de la Statu, interesulu pref ctulu „este să-și vîndă popușoi sei”, scîndu aceia ce amu pățimtu de la D-lui cu manipulațiile D-sale prin care voia a mă priva de unu capitalu peste 8,000 galbeni, puși în trei moși de ale Statulu prin organulu unu D. crescutu de mine și caru i-am făcutu și posițiune, D-lui Ioan Popovici, mă scîndu și inculparea ce mi-amu făcutu pentru tăerea de copaci din pădurea moșiei Bălteni, proprietate a Statulu, inam retrasu de la licitație la casa mea unde anu și vëndut parte din popușoi mei cu 142 lei chila la niste neguțatori din Bărlad măsurați după usulu vechiu la noi în țēră de 20 dimerli la chilă scuturate bine, rase și a de cece a vârfu, după mine mi sa trimis și contractulu făcutu pe numele D-lui Nicu Racoviță, pe care lam iscalit fără a mă observa, etă vina mea pe care o avuez dar etă și onorabilitatea vëndătoriloru popușoiloru la comitetu.

D-le Redactore, de nu eramu intimidat putemă lăsa pēnă la 140 lei chila de popușoi vënduți comitetulu, și totu așu fi avutu unu beneficiu de jumătate dimerlie la chilă care făcea atuncea trei lei două-șeci parale adică două vârfuri pe care D-lor nu le-au datu la chilă, după cele stipulate în contractu, etă dar ce au rezultat formile puse în aplicație de prea onorabilulu președinte alu comitetulu, unu beneficiu netu, pentru asociați pe care D-nu Nicu Racoviță lu va desluși fiindu că scie aritmetica, acēsta nū este însă meschinărie după cum dice pre onorabilulu D. G. Vărnăv, în frascologi publicată în stimabilulu D-vostă diariu, adevêrulu ese la lumină și vinovatulu trebuie se întōrcă în dărăptu aceia ce au luat mai multu; lasu acumu la iscusința D-lor apărători ca să califice D-lor acțiunea D-lui prefectu pentru că mă îngrijescu calificându a nu surpa autoritatea morală în Districtu, onorabilitatea și probitatea D-sale despre care am a vorbi mai în urmă.

D-le Redactore, acumu vrea a vorbi și de matrapaslăculu popușoiloru cumpărați de la preotulu Ștefan Onu, preotulu trăeste fiindu-se sub omarul chiriarchulu se, va da desmințire celor apărăte de D-nu Nicu Racoviță și Vărnăv, în privința acelor 25 chile popușoi cumpărați de la numitulu preotulu, am a face numai următoarele observațiuni: D-nu Nicu Racoviță a publicat și contractulu cu care vinde popușoi, în elu se stipulă ca să aibă trei deposite dintre care unulu în Vaslui, acele 34 dimerli sporu nu încapē ore în hambarulu unde era pusu depositulu din Vaslui? Sau nu încapē în hambarulu socrulu D-sale din Vaslui unde și găduesce cându vine? Nu înțelegu cum D-lui degradă pe unu înaltu funcționar prefăcându-lu din prefectu în chelaru D-sale fi voii mă adăogi ai spune că din acestu popușoi sa dăruit de d Prefectulu două saci cu popușoi Coconulu Gheorghe Ticămis pe care iau transportat la D-lui totu acelu căraușu cari căduse din Brodocu la D-nu prefectu, cu numele Gheorghe a Flōrei. Ve mai nega și acēsta că unu proprietaru în bună credință nu pōte dispune de lucrulu se după plăcere? După cumu au dispus și D-nu Donici, cu darulu ce au făcutu din popușoi cumpărați de la preotulu Onu.

D-le Racoviță? declară prin presă aceia ce ai dicitu în casa D-lui Alecu Plastara,

sēra cându au vëndut popușoi în prezența sea D-lui Iancu Latifū ca parte din ei a fostu a D-lui prefectu Donici și parte ai D-tale, confesaziți greșala și întōrce Statulu banu ce așu luat mai multu, pentru că este păcatu de D-zeu să plătescă săracii ceia ce n-au luat, mă alesu că din aceste încurajindu-se și primarile comunei Bălteni, a mă jăfuitu și elu pe bieții locuitori luându-le de la fie-care dimerlie câte unu pumnū popușoi, acestu pumnū de popușoi a mă datu, și primarulu unu beneficiu aproximativ de unu dimerlie la chilă, pōte se și fi mă găsitu alți blagosloviți primari se facă ceia ce au făcutu primarile din Bălteni.

Voii responde și D-lui Vărnăv, apropo de vataculu Macsimu „arū fi uă ființa abstractă de care domniile lor sar servi spre a lovi în D-nul prefectu pentru că nu-și pot face treburile sub administrația sa” admirabilă și sublimă frață, acēsta se pōte atribui celor care ne posedându curajulu convicțiunei lor că potu responde la demnitatea ce voru ocupa Coute, qui-Coute, aieargă la autoritatea D-lui prefectu cerându ajutorulu se, de aceste însă eu sunt scutit; Acum vinu a responde D-lui Nicu Racoviță și pentru pădurea de la Bălteni, mulțămită constituțiunei și legislațiunei în vigore de care astă-șu ne bucurăm, voi dovedi legalmente în fața loculu că acēsta calomnie au fostu urdită de D-nu prefectu, întru a mă îngropa în opiniunea publică, la rândulu meu dă-mi voe D-le Racoviță, a mă împrumuta cu gentila D-tale frață „Prōstă imaginațiune” mă pui în posiție a face ce nu suntu obișnuitu a arēta, la două poduri de pe moșia Bălteni, amu datu chereștea de saū construitu pe apa Bărladulu, și la două poduri pe moșia Vaslui, asemenea chereștea gratisu amu datu, aceste și camu de asemenea suntu cunoscute ținutașilor.

D-le Redactore, vrēu a mă da probe de lealitatea, imparcialitatea și capacitatea D-lui prefectu în târgulu Vaslui, amu uă casă făcută pe locu cu hrisovū mai veche de câtu a D-nei Șubina cu 16 ani de cându posedu acēsta casă, namu plătitu nici o dare către proprietate, în tōmna trecută 1866, am fostu trecut în rândulu beznănariloru din acestu târgu Vaslui și împlinitu pentru 270 lei suma care dicea D-nul prefectu că trebuie se plătescu D-nei proprietară, pentru importulu vinulu ce adusesimū pentru casa mea, după ce i-amu probatū că ca proprietaru sunt scutit de asemenea impositu, D-nul prefectu a conchisū că, fiindu drumulu pe moșia D-ei Șubina nu suntu scutit de dare; etă iscusința D-lui prefectu cari drumurile le face proprietate privată, trăsura mea împlinită în valōre de 80 g. au finuto mă multu timpu în plōe și au înaintat lucrari pentru vëndarea ei, norocirea mea au fostu venirea D-lui Ion Brătianu, ministru de interne prin Vaslui, care a ordonat amu da trăsura, căci altu-mintrelea eramu espusū a fi trecut și eu în Tabula creditoriloru D-sale cu valōrea trăsurei acelor ne-achitați de D-lui, amu dicitu că voii vorbi și despre autoritatea morală ce D-nul prefectu Donici are în Districtu, onorabilitatea și probitatea D-sale, acestea și le au creatu singuru D-lui precumu voii proba.

Punctulu alu 10-lea din contractul D-sale pentru arendarea moșii Valea-ră evidentu arētă autoritatea sa morală prin care se bucură D-nul Donici în Districtu, copia de

pe suplica D-lui Dimitrie Scarlat Donici, din 24 Octombrie 1862 la tribunalulu de Vaslui, probēdă onorabilitatea D-sale suma de 6996 g. ayutu pasivū a D-lui Donici și propriu la șese creditori ne-achitați de D-lui din vëndarea moșiei Valea-ră, probēdă de ajunsu probitatea D-sale, și pentru cunoscința publică le voi înșera în Extenzo.

D-lor apărători, materie vam datu destulă, punctulu alu 10-lea din contractu și declarația D-lui Dimitrie Scarlatu Donici din 24 Octombrie 1862, nu aveți acumu de câtu a prona faptele laudabile a D-sale, nu uitați că în Tabula creditoriloru ne-achitați de D-nul Donici este trecută și vādva Cuparincu cu orfanu, D-lu Donici astă-șu se află prefectu în Vaslui, locuindū una din casele cele mai mari cu unu mobilieru destul de bogatū, avēndu unu etagiū splendidu trasu de două armăsari arabi și cu unu trenu de unu adevăratu senioru, erū vādva neachitată de D-lui, blestēmă ora în care a împrumutatū pe D-nu Donici cu suma de 1200 g. patrimoniū părintescū, astă-șu îndură săracii cu nevrăsnici sei orfanu, nevinovate și suferinde ființe victime ale înaltulu funcționarū din Vaslui, vă mă îndemnū încă uă dată D-lor apărători amplificați articule, matēre aveți destulă, siliți numai de vō creați reputațiune sprijinindū asemenea cauză care încoronēdă matrapaslăculu popușoiloru ce sa cumpăratu pentru lipsiți de hrană din județulu Vaslui.

D-le Redactore, în interesulu justiției a-pelequ la imparcialitatea și lealitatea D-vostă, rugându-vă se bine-voii a da locu în colonele stimabilulu D-vostă diariu acestu articulu, lectori imparțiali voru ridica adevêrulu și câtu suntu de fondate apărăriile D-lor Nicu Racoviță și G. Vărnăv.

Primiți, vă rog, Domnulu meu, cu ocaziunea de față stima și considerațiunea ce amu în persōna D-vostă. **Stolnicul Anghelută.**

Copie după punctulu alu 10-lea din contractu.

„Prețulu posesiei este statornicit de 2000 g. adică două mi galbeni pe anu care pe toți anii posesiei alcătuescū suma de 10,000 g. din care la facerea contractulu amu numeratū D-sale proprietarulu 4000 g. adică patru mi galbeni eră cei-aiși bani amu ai responde în cășturi regulate de două ori pe anu adică 600 g. la St. Gheorghe 23 Aprilie și 600 g. la St. Dimitrie 26 Octombrie a fie-căru anu începându de la anul 1863 pēnă la espirarea contractulu 1868.

Copie de pe suplica D-lui Dimitrie Scarlat Donici dată tribunalulu de Vaslui din 24 Octombrie 1862.

După înțelegerea ce amu avutu cu D-nu Dimitrie Gheorghe Rosete, pesesorulu moșiei Valea-ră declarū prin acēsta că amu primitu banii înainte pe toți anii posesiei, cu acēsta însă că D-nu posesoru la terminulu citatū de însuși onorabilulu tribunalu în legalizarea contractulu se îndatorește a depune suma datorită de mine D-sēle colonelulu Libobratiei cu ai ei procentu, rogū daru pe onorabilulu tribunalu de a lua actū de acēsta, și întru câtu se atinge de dobānda baniloru numerați înainte, mam învoitu cu D. Posesoru, de ai prelungi posesia încă pe unu anu de zile totu în condițiile cunoscute prin contractu, rogū totu uă-datū pe onorabilulu tribunalu de a întări o asemenea învoială.

Semnatu, D. S. DONICI.)

Main body of the document containing multiple columns of text, likely a newspaper supplement or a collection of articles. The text is dense and appears to be a transcription of a printed document.

Advertisement section at the bottom of the page, featuring the text 'CASA DE COMERCII' and 'CASA DE COMERCII' in large, stylized letters, along with smaller text and decorative elements.